

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA 2016

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya

Barcelona, 7 de juliol de 2017

CTEESC

ECONOMIA

El creixement del PIB
es pot situar
a l'entorn del 2,9%

MERCAT DE TREBALL

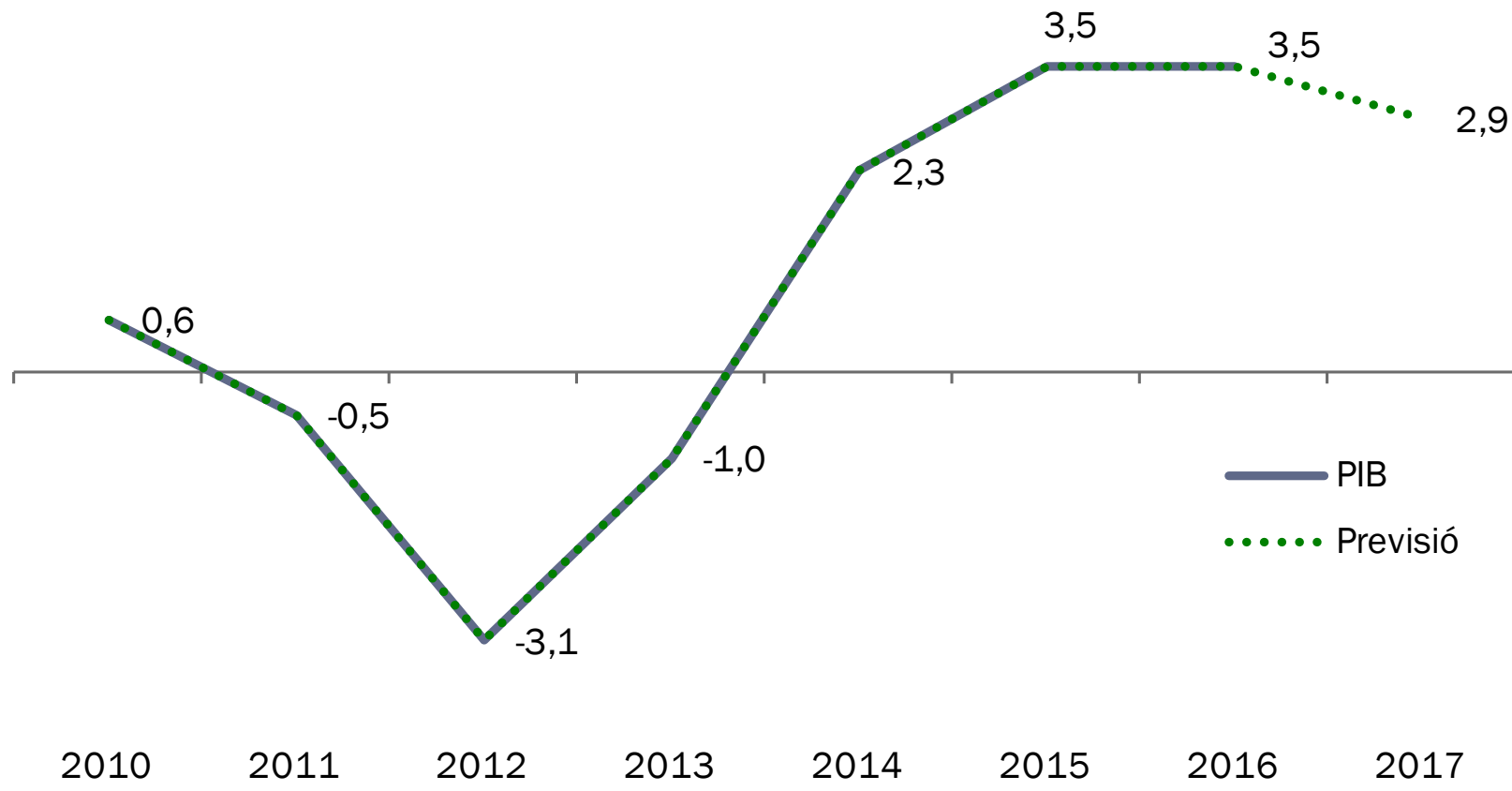
L'increment de la
població ocupada és el
més gran dels darrers
tres anys de creixement
consecutius

FACTORS ESTRATÈGICS

R+D+I
Infraestructures
Sostenibilitat

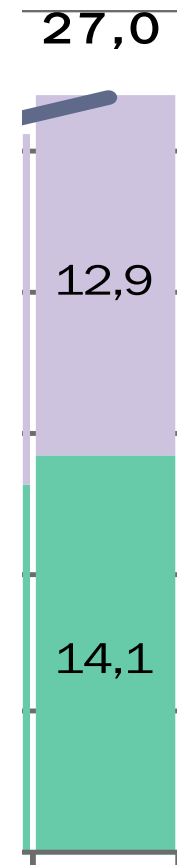
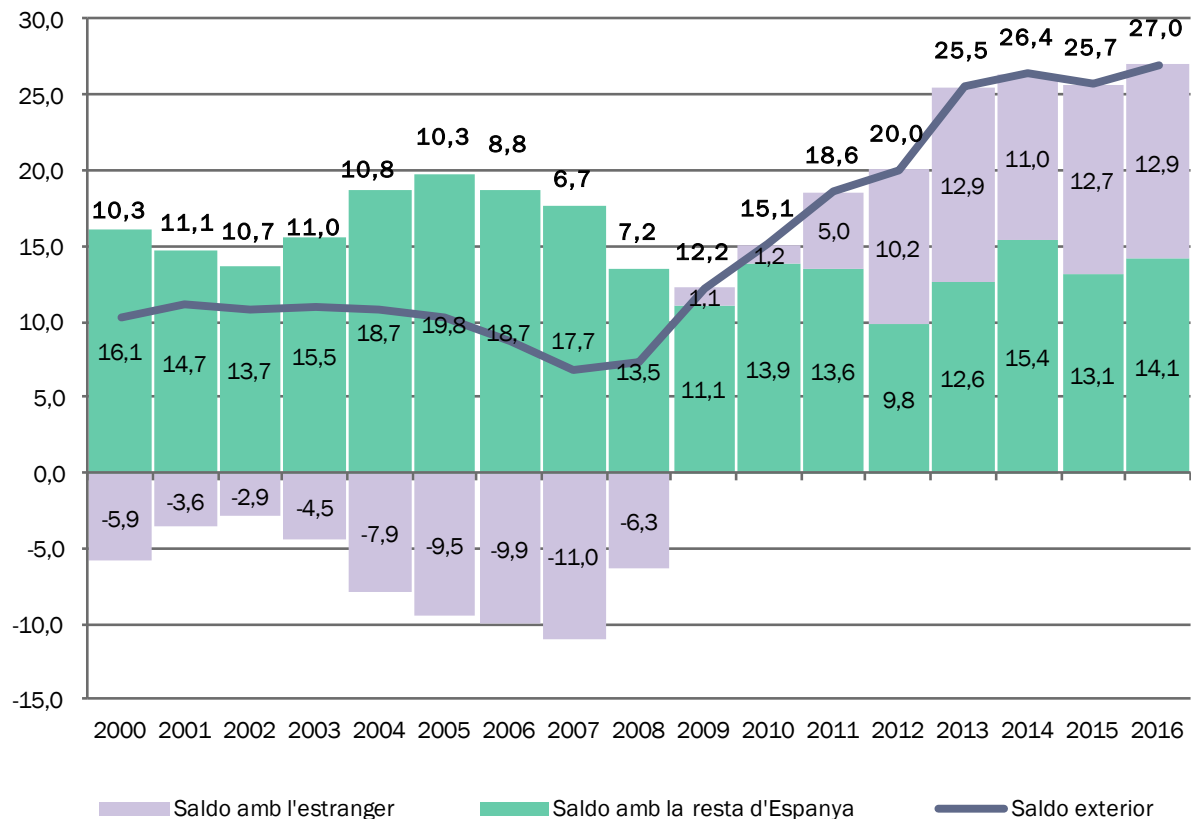
BENESTAR I CONDICIONS DE VIDA

Signes de millora
tot i que cal abordar
determinades
situacions de
vulnerabilitat

Creixement real	3,5%
Demanda	
Demanda interna	2,9 pp
▲ consum de les famílies	2,7%
▲ formació bruta de capital	5,2%
▲ consum públic	2,7%
Sector exterior	0,6 pp
Oferta	
Indústria	4,0%
Construcció	3,2%
Serveis	3,1%
Agricultura	10,1%

Preus costos i productivitat	
IPC	0,1%
Productivitat del treball	0,5%
Costos laborals unitaris (nominal)	-0,4%

- 3r any de creixement de la població ocupada (més intensa que els anys anteriors)

	Variació valor absolut (%)	Taxa (%)	Variació de la taxa (pp)
En edat de treballar	+0,0	-	-
Activa	+0,0	78,8	-0,1
Ocupada	+3,5	66,4	+2,2
▪ treball a temps parcial	+5,4	14,0	+0,3
▪ temporal	+12,4	21,2	+1,5
Aturada	-15,6	15,8	-2,9

Polítiques actives	▲ el pressupost definitiu de la política de despesa de foment de l'ocupació	699,8 M€	+ 12,7%
Polítiques passives	▼ el nombre de persones beneficiàries	266.548	- 12,3%
	▼ la despesa	2.836,9 M€	-12,0%
	▼ indicador de cobertura	60,5%	-0,2 pp

Tipus de prestació	Persones beneficiàries	Variació 2015-2016
Nivell contributiu	125.256	-10,1%
Nivell assistencial	114.044	-13,78%
Renda activa d'inserció	25.731	-14,1%
Programa activació ocupació	1.517	-39,4%
Total	266.548	-12,3%

- El 53% de les persones beneficiàries de prestacions d'atur reben una prestació no contributiva.
- 204.057 persones registrades com a aturades no cobren cap prestació, l'11,3% menys que l'any anterior.

Conflictivitat laboral

▲ vagues	5,7%
▼ persones treballadores	-15,2%
▼ jornades no treballades	-54,3%

Solució extrajudicial de conflictes

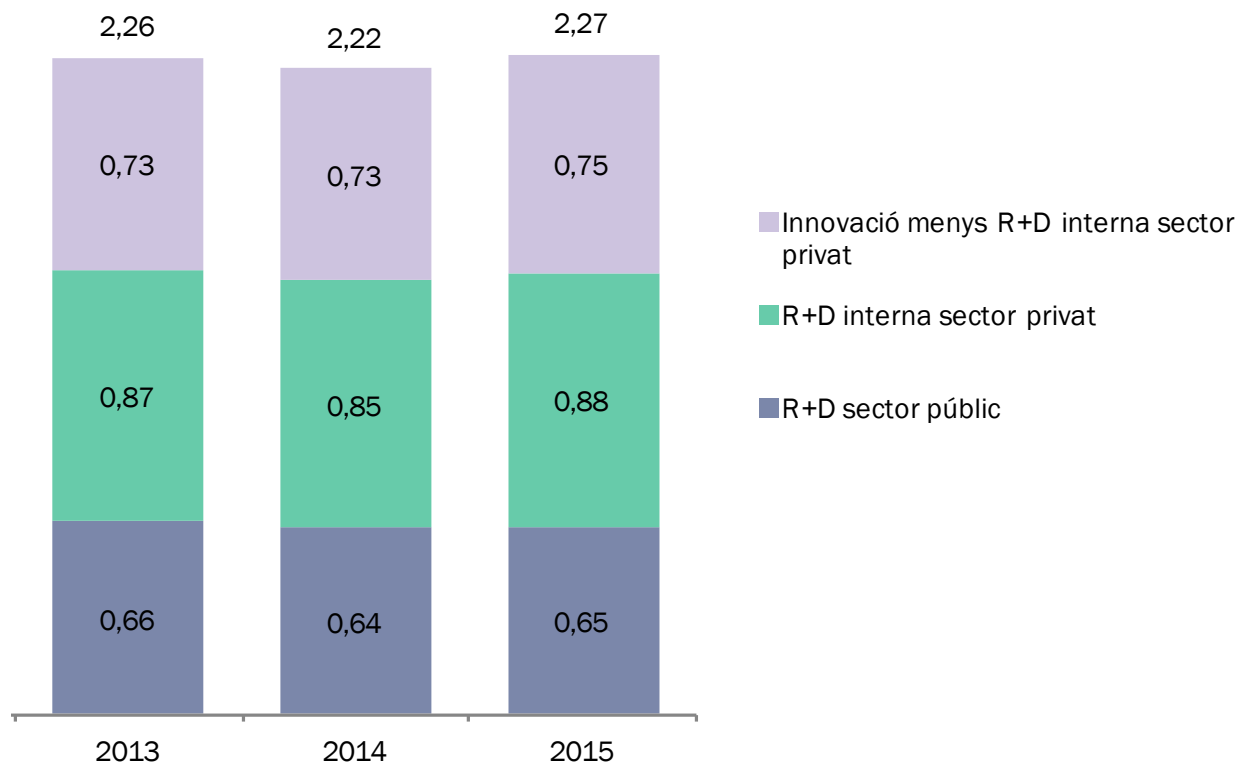
▲ expedients tramitats pel TLC	13,5%
▲ persones treballadores	47,2%
▲ empreses afectades	210%
Conciliacions efectives	85,1%
Amb acord	45,5%
▼ mediacions	-0,6%
▼ EROs	-30,9%
▼ empreses concursades	-12,1%

+6,1%
 ▲ accidents
 laborals

Accidents laborals	Total	Var. %	Var. absoluta
▲ en jornada laboral sense baixa	132.734	+3,8	+4.885
▲ en jornada laboral amb baixa	89.195	+8,9	+7.279
▲ <i>in itinere</i>	17.732	+10,6	+1.696

Malalties professionals registrades	Total	Var. %	Var. absoluta
▼ malalties	1.562	-6,1	-96

Incapacitats de treball per contingències professionals	Total	Var.%	Var. absoluta
▲ nombre (mitjana mensual)	9.548	+10,3	+894
▼ durada (en dies)	35,1	-1,0	-0,3

□ Inversió en estoc: pressupostos Estat i Generalitat

	2015	Pes (%)	2016	Pes (%)	Var. 2015-2016 (%)	Var. 2015-2016 (pp)
Carreteres	347	22,8	333	25,5	-4,0	2,7
Ferrocarrils	951	62,7	754	57,8	-20,7	-4,9
Ports	146	9,6	177	13,5	20,6	3,9
Aeroports	73	4,8	42	3,2	-43,2	-1,6
Total	1.518	100,0	1.305	100,0	-14,0	0,0

- Descens de la inversió pressupostada, concentrada al ferrocarril i als aeroports

□ Serveis de les infraestructures

- Increment en el transport d'usuaris en tots els modes: més a ports i aeroports
- Augment moderat del transport de mercaderies

□ Medi ambient i canvi climàtic

- El 10% de les 1.100 espècies exòtiques a Catalunya són invasores.
- El dèficit hídric afecta especialment les CIC: Sud i Muga-Fluvià.
- Tant la contaminació de l'aire com els efectes en la salut persisteixen.
- El 13,3% de les terres agràries ja són ecològiques i integrades.
- Es ratifica l'Acord de Paris. Les emissions de GEH han augmentat.

□ Sostenibilitat de la producció i el consum

- La recuperació econòmica ha influït en l'augment de residus (+1,6%).
- El pes de les energies renovables és inferior al de la UE-28 i el del sector transport és superior en el consum d'energia final.
- Catalunya és la 1a CA en despesa mediambiental i la 2a en inversió.

R+D+i

Continuaran
els bons
resultats

- Dubtes si es creixerà a un ritme suficient per arribar a una intensitat del 2% de les despeses en R+D sobre el PIB el 2020.
- I si el sector privat liderarà aquest procés.

Societat Digital

Avanç
en tots els
fronts

- Augment del nombre d'internautes habituals i de la utilització de les xarxes socials.
- Creixement dels nous serveis digitals.

Infraestructures

- És difícil que la inversió torni als nivells dels anys 2007-2011, especialment si no s'afronten els projectes importants pendents a l'agenda política i centrats en el mode ferroviari (corredor mediterrani, rodalies de Barcelona, etc.).

**Sostenibilitat
ambiental**

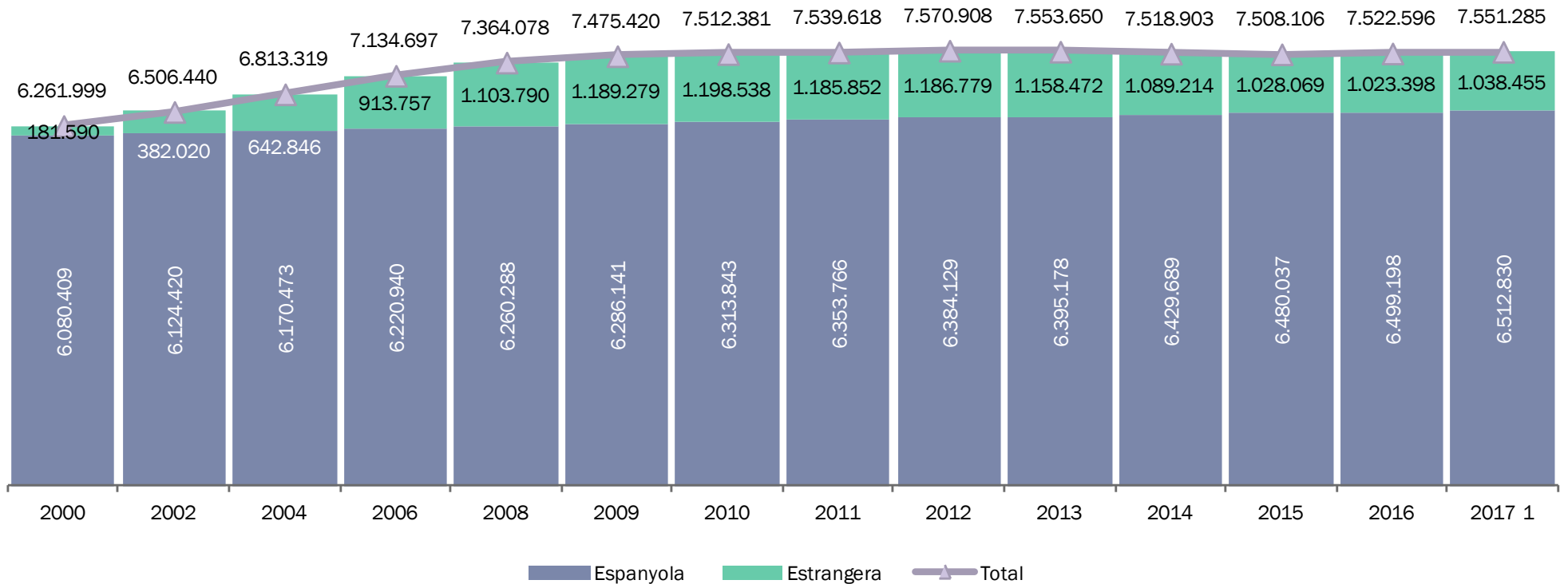
La gestió del
medi natural
necessita més
recursos i
regulació

- ↑ la recerca i les accions de conservació del medi natural.
- ↑ actuacions per complir amb les directives d'hàbitats, aigua, inundacions i nitrats, així com per millorar la qualitat de l'aire.
- ↑ la qualitat del sòl d'ús agrari i l'autoabastiment agroalimentari.

La intensitat dels residus s'ha de reduir
La transició energètica ha d'avançar

- Aprovar els plans de gestió de residus i dur a terme les mesures.
- ↑ el pes i la inversió planificada en energies renovables.

▲ **0,4%**
població catalana
 creix per segon any
 consecutiu

□ Situació social

	ECV2016	ECV2015-2016 (pp)	ECV2009-2016 (pp)
S80/S20	5,5	-0,5	-0,1
AROPE	22,5%	-1,0	-0,2
Risc de pobresa	19,2%	+0,2	-0,7
Risc de pobresa < 16	24,0%	-3,9	-6,7
Privació material severa	5,5%	-1,2	+2,4
Intensitat treball molt baixa	7,2%	-1,6	+1,6

□ Situació del sistema de protecció social

- Millora la relació entre afiliacions i pensions contributives (2016:1,87), però es redueix la cobertura dels ingressos per cotitzacions respecte de la despesa en pensions contributives.
- Lleugera ▼ expedients RMI (-634, total 28.903, entre 2015-2016), després de 3 anys d'increments (2012-2015).
- ▲ 2,4% persones beneficiàries i prestacions actives de l'SCAAD (2015-2016).

El **83,4%**
de la població
valora
positivament el
seu estat de salut

- Es mantenen els nivells de satisfacció amb el sistema sanitari però s'incrementen les reclamacions
- Els indicadors de salut són generalment positius però els d'hàbits i estils de vida són millorables
- ▲ activitat a l'atenció primària, hospitalària, sociosanitària, salut mental i trasplantaments
- ▲ llistes d'espera de procediments quirúrgics programats
- ▼ llistes d'espera de proves diagnòstiques i consultes externes

**Creix el nombre de
persones que es
formen en el
sistema educatiu i
universitari**

- **L'FP és el nivell educatiu que acumula majors increments de l'alumnat**
- **▲ la despesa pública en educació per 2n any consecutiu (3,6% del PIB, però inferior a la que té la UE)**
- **Objectius Estratègia Europa 2020**
 - ▼ l'abandonament escolar prematur
 - = el percentatge de població jove amb estudis superiors
 - ▼ la participació de la població adulta en l'aprenentatge permanent

□ ▲ **transaccions immobiliàries d'habitatge, fonamentalment de segona mà**

- ▲ la demanda de compra pel motiu inversió i es manté dèbil pel motiu residencial
- ▲ transaccions en habitatge lliure

▲ transaccions	Var. %
en habitatge lliure	23,1%
• de segona mà	24,8%
• en habitatge lliure nou	3,4%

□ ▲ **preu dels habitatges**

Preu dels habitatges	Var. %
▲segona mà (sobretot per ▲ àmbit metropolità)	6,9%
▲ nous (sobretot per ▲ àmbit metropolità)	7,9%
▲en lloguer (▲ generalitzat)	6,8%

□ **Les noves necessitats d'habitatge principal es traslladen principalment al mercat de lloguer**

□ **Política d'habitatge:**

- ▲ lleuger del parc d'habitatges a preus assequibles però encara s'està lluny de les necessitats existents
- ▲ ajuts al pagament del lloguer per les llars amb més necessitats
- ▼ ajuts per rehabilitar el parc privat d'habitatges
- Es manté la baixa intensitat en construcció d'habitatges de protecció oficial

Protecció i inclusió social

Preocupa la cronificació de la pobresa i l'exclusió social en els trams més baixos de la renda

L'acord de la renda garantida de ciutadania pot contribuir a la reducció de la pobresa i a la inclusió social

- Impacte negatiu de la recessió en el nivell d'atur de les llars i en la seva capacitat per accedir a béns bàsics (pobresa energètica).
- Un dels col·lectius més vulnerables en el període recessiu ha estat el de les persones aturades de llarga i molt llarga durada.
- Assegura uns ingressos mínims a les persones i llars més vulnerables.
- Suposa una millora de l'RMI des del punt de vista de garantia de rendes (amplia la seva cobertura i es configura com un dret subjectiu).
- És un pas endavant per disposar d'una última xarxa de garantia d'ingressos estable, reduint el risc de buits de cobertura.

SalutReptes
demogràfics

- L'evolució demogràfica de Catalunya cap a l'envelliment poblacional fa necessari desenvolupar estratègies d'adaptació davant d'unes necessitats canviants.

Reptes
econòmics

- L'increment de la demanda de serveis (socio)sanitaris coincideix en el temps amb l'aparició d'innovacions científiques molt eficients però costoses.
- La centralització dels mecanismes de compra i negociació de preus poden contribuir a optimitzar els recursos sanitaris.

Reptes
socials

- La crisi ha impactat en la salut dels col·lectius més vulnerables.
- Cal continuar avançant en la planificació global del serveis sanitaris per garantir l'equitat en els resultats i en l'accés a la salut.

Educació	Formació Professional	<ul style="list-style-type: none">▪ Fomentar la capacitat d'adaptació a les necessitats de les persones i les empreses▪ Corregir els desajustos entre l'oferta i la demanda▪ Desenvolupar el model FP dual
	Aprenentatge al llarg de la vida	<ul style="list-style-type: none">▪ Repte: formació població adulta + capacitats digitals → risc de fractura digital▪ Formar la població futura (infants i joves d'avui) i també la present (la població adulta)
	Innovació educativa	<ul style="list-style-type: none">▪ Procés de reflexió obert amb iniciatives com "Ara és demà"▪ Incrementar despesa pública en educació

Habitatge

Millorar les condicions del parc existent en el mercat i ampliar l'oferta d'habitatges a preu assequible

- Impulsar mesures dirigides a incidir en els preus de mercat com podria ser l'ús d'un índex de referència dels preus dels lloguer en funció de les característiques de l'habitatge i de les zones en que aquests s'ubiquen.
- Destinar recursos i esforços a la creació d'un parc públic de lloguer estable al llarg del temps, i distribuït de forma equilibrada en tot el territori català.

Atendre l'emergència social

- Atendre totes les situacions d'emergència social amb accions coordinades des d'un servei únic, i des d'una triple perspectiva de facilitar l'accés a l'habitatge, garantir l'acompanyament social, i promoure la reinserció laboral.

MEMÒRIA SOCIOECONÒMICA I LABORAL DE CATALUNYA 2016

Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya

Barcelona, 7 de juliol de 2017

CTESC